

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/244/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616208142
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľubomíra Podmaníková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2017:4616208142.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľubomírou Podmaníkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX a otca Q. M., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom C. O. M., M., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti na maloletého P. N., nar. XX.XX.XXXX zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - otec maloletého P. N., nar. XX.XX.XXXX sa svojím návrhom zo dňa 25.11.2016 doručeným na Okresný súd Topoľčany dňa 29.11.2016 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na mal. Mateja na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa od 1.1.2015. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že u neho nastala zmena pomerov v tom, že vykonáva trest odňatia slobody v R. S., od 11.10.2016 z dôvodu spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy k mal. P. a nie je schopný si plniť uloženú vyživovaciu povinnosť.

2. Navrhovateľ ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že bol dňa 27.11.2017 podmienčne prepustený z výkonu trestu, žije v ČR O. M., M., zatiaľ je u sestry, ale od 15.12.2017 má dohodnutý prenájom domu. Je zamestnaný, zatiaľ nemá podpísanú pracovnú zmluvu, ide o stavebnú firmu, nemá dohodnutú ešte presne náplň práce, je možné, že bude vykonávať aj stavebný dozor, tiež nemá dohodnutú zatiaľ výšku mzdy. Ide o firmu, v ktorej pracoval aj pred nástupom do výkonu trestu - Q. F.. Je rozvedený, má ešte 1 vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére Q. M., nar. XX.XX.XXXX. Vo svojej výpovedi ešte počas výkonu trestu otec uviedol, že pracoval vo firme Y. E., kde zarobil 17 000,-Kč, no keď na neho začali tlačiť, aby pracoval na živnosť, z firmy odišiel dohodou. Pred nástupom do výkonu trestu pracoval vo firme Q. F. a stavby, kde zarobil priemerne 7 500,-Kč, pracovný pomer s ním bol ukončený z dôvodu odsúdenia. Dlh na výživnom má 8 000 eur. Vo výkone trestu zarobí minimálnu mzdu.

3. Matka maloletého dieťaťa vypočítaná ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že mal. P. navštevuje v súčasnosti 3.ročník OA v S.. Výdavky súvisiace so školou predstavujú cestovné 24 eur mesačne, obedy 24 eur mesačne, ďalej sú to výdavky na učebnice, predovšetkým anglického jazyka a ekonomiky. Chodí na doučovanie z angličtiny, 1 hodina stojí 10 eur. Venuje sa futbalu, asi 3 mesiace, hráva za klub U., chodí na tréning 2x do týždňa, za čo mu platí cestovné asi 2 eurá na jednu cestu. Mal zdravotné ťažkosti s kolenom, podstúpil 2 operácie, pretože predtým hrával hádzanú. Ona je momentálne PN, má zdravotné problémy, poberá rodinné prídavky na mal. P. v sume 23 eur mesačne a náhradné výživné z ÚPSVaR, ktoré jej spláca štát vo výške 108 eur, niekedy je to nižšie, podľa toho, koľko

uhradí otec. S návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, nakoľko náklady na výživné na maloletého P. sa neustále zvyšujú. Otec okrem výživného žiadnym iným spôsobom neprispieva a o maloletého sa nezaujíma. Vzhľadom na to, že otec si neplnil vyživovaciú povinnosť požiadala o výplatu náhradného výživného. Od poslednej doby, kedy bolo zvýšené výživné v r.2013, jej prišli len tri platby ohľadne zvýšeného výživného, vo výške 150, - eur, teda podala návrh na výkon exekúcie, ešte pred zvýšením výživného, kedy bolo upravené výživné vo výške 49,70 eur, nakoľko ani túto výšku výživného si otec riadne neplnil a potom následne po priznaní náhradného výživného sa v tejto exekúcii pokračovalo. Uzavrela manželstvo s H. N., z ktorého manželstva maloleté deti nepochádzajú. Obývajú rodinný dom. Manžel je zamestnaný len na dohodu a je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrh otca ako nedôvodný zamietnuť, nakoľko otec si v minulosti neplnil vyživovaciú povinnosť, ani si ju neplní nad rámec na mal. dieťa nijako neprispieva, ani pri príležitosti sviatkov, všetky výdavky hradí matka.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 25.11.2016 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- návrh zo dňa 29.11.2016
- plná moc P.. X.
- fotokópia rozsudku OS Topoľčany
- ftc. trestný rozkaz OS Topoľčany
- ftc. rozsudok ČR
- doklad o výške príjmu VMD projekty a stavby
- fotokópia trestného rozkazu OS Topoľčany
- potvrdenie Sociálnej poisťovne
- správa Nemocnica pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS
- údaje o výživnom z ÚVTOS
- správa z ÚPSVaR
- vyjadrenie zamestnávateľa otca - mzdové listy za r. 2016
- prílohy potvrdenia uskutočnenia prevodu MBank
- správa z ÚPSVaR
- potvrdenia o poberaní náhradného výživného
- správa spol. FRUCTOP
- mzdový list
- správa z ÚPSVaR
- žiadosť otca o vykonanie pojednávania bez jeho účasti
- výdavky na maloletého P.- oznámenie o odvolaní plnej moci P.- správa bývalého zamestnanca otca v spol. Charvát Group s.r.o.
- aktuálne správy z ÚVTOS Trenčín
- rozúčtovanie pracovnej odmeny
- Správa zo Sociálnej poisťovne
- Správa z ÚPSVaR TO
- Správa spol. FRUCTOP
- Pripojený spis 25Pd/4/2017
- Spis OS TO 2T/7/2016 - trestný rozkaz zo dňa 3.3.2016
- Spis OS TO 9P/170/2013 - rozsudok čl. 49
- Spis OS TO 11P/331/2013 - zastavujúce uznesenie čl. 5
- Spis OS TO 10P/658/2005 - rozsudok čl. 93
- Spis OS TO 3P/88/2003 o úprave styku a zistil tento skutkový a právny stav: (5)

6. Naposledy bolo výživné na mal. P. zo strany otca zvýšené zo sumy 49,79 eur na sumu 150 eur rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/170/2013-49 zo dňa 30.01.2014, právoplatným dňa 24.02.2014. Otec bol v tom čase zamestnaný a žil v O. M. v C.. Pracoval v spoločnosti Y. s.r.o., kde mal príjem vo výške 17 000,-Kč na pozícii obchodný zástupca a okrem fixnej zložky platu mal aj percentá z predaja. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola rovnako nezamestnaná. Mal. P. bol v tom čase žiakom 8. ročníka ZŠ.

7. Trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/7/2016 zo dňa 03.03.2016 bol otec odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, pre spáchanie prečinu zanedbania povinnej

výživy a bol zaradený do výkonu trestu s minimálnym stupňom stráženia. Trestný čin spáchal voči mal. P. N., voči ktorému si neplnil vyživovaciu povinnosť. Otec bol od 11.10.2016 vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS S.. Dňa 27.11.2017 bol podmiennečne prepustený z výkonu tohto trestu. Je znovu zamestnaný u zamestnávateľa Q. kde pracoval aj pred nástupom do výkonu trestu, zatiaľ nemá dohodnutú výšku mzdy, nakoľko ešte nemá podpísanú pracovnú zmluvu. Zatiaľ býva u sestry v O. M., M., no od 15.12.2017 má dohodnutý prenájom domu. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. Q. M., nar. XX.XX.XXXX. Otec bol zaviazaný rozsudkom Okresného súdu v Kutnej Hore č.k. P/152/2014-13 zo dňa 30. 2014 prispievať na výživu mal. Q. sumou vo výške 3 000,-Kč mesačne počnúc dňom 15.09.2014. Otec bol vo výkone trestu pracovne zaradený do práce s priemerným mesačným príjmom vo výške 125,94 eur v čistom. Otcovi bolo mesačne strhávané zo mzdy výživné na mal. Q. a mal. P. výživné priemerne v sume 44 eur na obe deti.

8. Matka je vydatá a v súčasnosti žije spolu s maloletým a manželom v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve manžela. Matka je nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR Topoľčany od 21.12.2016, momentálne má zdravotné problémy a je práceneschopná. Podľa potvrdenia z Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny matka poberá náhradné výživné vo výške 108,50 eur mesačne a rodinné prídavky vo výške 23,52 eur. Manžel matky pracuje na dohodu. Náklady na bývanie predstavujú 57 eur mesačne elektrina, 23 eur plyn mesačne, 2 eurá za vodu štvrtročne.

9. Mal. P. navštevuje 3. ročník E. Matka vyčísliła výdavky súvisiace so školou na mal. vo výške 24 eur cestovné, obedy 24 eur mesačne, ZRPŠ 25 eur. Ďalšie výdavky predstavujú učebnica angličtiny v sume 30 eur, stužková 100 eur za rok, plánované exkurzie 30 eur za rok podľa písomného vyčíslenia školy zo dňa 05.09.2017. Doučovanie angličtiny 10 eur za jednu hodinu, mal. sa venuje futbalu, kde matka platí cestovné 2 eurá za jednu cestu na tréning, pretože mal. hráva futbal za klub U.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca dieťaťa. Otec podal návrh na zníženie výživného z jediného dôvodu, a to že od 11.10.2016 nastúpil výkon

trestu odňatia slobody, a preto nemôže platiť výživné v súdom určenej výške, reálne nemá možnosť prispievať na výživu dieťaťa viac ako minimálnym zákonným výživným.

18. Pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, jeho možností a schopností prispievať na výživu mal. dieťaťa však súd vychádzal z príjmu otca pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca na mal. v r. 2014 a neprihliadal na skutočnosť, že otec bol v čase podania návrhu vo výkone trestu odňatia slobody, kde bol aj pracovne zaradený, no nedosahoval príjem ako v predchádzajúcom období. Otec sa svojim vlastným nezodpovedným správaním - páchaním úmyselnej trestnej činnosti s následným odňatím slobody pripravil o príjem a v jeho pomeroch s prihliadnutím na ustanovenie §75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine nedošlo k žiadnej zásadnej kvalifikovanej zmene. Nebyť trestu odňatia slobody, mohol byť otec činný na trhu práce a vlastnou aktivitou dosahovať primeraný príjem. Nie je preto podstatné pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca aký príjem otec dosahoval vo výkone trestu odňatia slobody. Súd neakceptoval odôvodnenie otca na zníženie výživného a to, že rozhodujúce sú jeho súčasné reálne zárobkové možnosti. Na reálne zárobkové možnosti súd neprihliada, ak otec v dôsledku vlastného zavinenia si znemožní dosahovanie príjmov (v širšom ponímaní vzdá sa výhodnejšieho zamestnania resp. majetkového prospechu) napr. tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Ak by súd prihliadol na aktuálny stav otca, musel by konštatovať, že ak výživou povinný subjekt (otec) nepracuje, reálne nemá možnosti resp. príjmy na to, aby si plnil vyživovaciu povinnosť, preto nemusí platiť výživné nad rámec nevyhnutnej miery, tak ako v tomto prípade žiadal otec. Takýto postup by bol však v príkrom rozpore so záujmami maloletého dieťaťa a bol by neakceptovateľný. Práve na takúto situáciu sa vzťahuje princíp potenciality uplatňovaný v otázkach výživného, t.j. vychádza sa z toho, aký príjem by mohol rodič dosahovať, keby sa nevyhýbal práci resp. keby sa spáchaním úmyselného trestného činu nevyľúčil z účasti na trhu práce. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody práve za úmyselné neplnenie si vyživovacej povinnosti k mal. Matejovi, s ktorým nie je ani v žiadnom kontakte, nemá o neho záujem, a už vôbec neprispieva nad rámec výživného ničím na svojho mal. syna.

19. Súd naopak zistil zmenu pomerov na strane dieťaťa, ktoré je o tri roky staršie, s pribúdajúcim vekom súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen jeho základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, ale aj ostatných potrieb adekvátnych k veku dieťaťa. Mal. P. navštevuje už 3. ročník strednej školy - Obchodnej akadémie, s čím nepochybne vzrástli výdavky matky. Zmena pomerov na strane dieťaťa by tak odôvodňovala úpravu výšky výživného skôr jeho zvýšením ako znížením.

20. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil na strane otca také skutočnosti, ktoré by mali vplyv na výšku jeho vyživovacej povinnosti k mal. dieťaťu, nezistil zmenu pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine a návrh otca ako nedôvodný zamietol.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil